Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 142.753 van 1 april 2005

A. 86.764/VI-15.265

In zake: **1. HERMAN** Marc,
2. SCHEIRLINCK Walter,

die woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Michel FORGES, advocaat,
Vossendreef nr. 4/29
1180 Brussel,

tegen:

DE FRANSE GEMEENSCHAP, vertegenwoordigd door haar Regering,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Benoît CAMBIER en
Mr. Luc CAMBIER, advocaten,
Winston Churchilllaan nr. 253
1180 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 15 september 1999 ingediende verzoekschrift, waarbij Marc HERMAN en Walter SCHEIRLINCK de nietigverklaring vorderen van het besluit van de Regering van de Franse Gemeenschap van 19 mei 1999 "tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 mei 1936 betreffende de bepalingen in verband met de uitoefening van het beroep van meetkundige schatter van onroerende goederen", bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 17 juli 1999;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer THIBAUT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 15 april 2002, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 18 februari 2005, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 23 maart 2005;

Gehoord het verslag van de heer NIHOUL, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Pierre-François VAN DEN DRIESCHE, loco Mr. Michel FORGES, advocaat, die voor de verzoekers verschijnt, en van Mr. Luc CAMBIER, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer THIBAUT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep:

1. Het koninklijk besluit van 18 mei 1936 houdende wijzigingen aan de bepalingen betreffende het uitoefenen van het beroep van meetkundige-schatter van onroerende goederen bepaalt dat wie de titel wil voeren van meetkundige-schatter van onroerende goederen, geslaagd moet zijn voor een examen waarvan het de toelatingsvoorwaarden, het programma en de nadere regels vaststelt.

Artikel 2 van dat besluit bepaalt: "Het examen, dat het bekomen van het diploma voorafgaat, omvat drie proeven: a) een schiftingsproef vóór een centrale commissie; b) een eerste proef vóór een centrale examencommissie; c) een tweede proef vóór een centrale examencommissie" en bepaalt: "Te dien einde worden er jaarlijks een centrale commissie en een centrale examencommissie ingesteld om de proeven af te nemen."

Artikel 9, 1°, bevat een vrijstelling van de "schiftingsproef" voor "houders van een behoorlijk gehomologeerd getuigschrift van volledige middelbare studiën".

Tot slot moet luidens artikel 14, eerste lid, "al wie het beroep van meetkundige-schatter van onroerende goederen wenst uit te oefenen, (...) de hierna vermelde voorwaarden vervullen:

1° Belg zijn;

2° Ten volle de leeftijd van 21 jaar bereikt hebben;

3° Houder zijn van het diploma, voorzien bij bovenstaand artikel 10;

4° De eed afgelegd hebben onder de hierna vermelde voorwaarden."

2. Bij het besluit van de Regent van 16 juni 1947 houdende instelling van een enige proef ten behoeve van zekere gediplomeerden, ter verkrijging van het diploma van meetkundige-schatter van onroerende goederen, is een eerste afwijking ingevoerd van de algemene regeling ingesteld bij het voormelde koninklijk besluit van 18 mei 1936, doordat een "bijzondere proef" is ingesteld "die voorbehouden is voor" kandidaten uit het hoger onderwijs, onder wie licentiaten in de wis- of natuurkundige wetenschappen en burgerlijk ingenieurs. Die "enige proef" gaat over bepaalde vakken vermeld in de algemene regeling (art. 6) en wordt afgelegd ten overstaan van de centrale examencommissie ingesteld bij artikel 2 van voormeld koninklijk besluit van 18 mei 1936 (art. 7).

3. Artikel 4 van het koninklijk besluit van 18 januari 1995 tot bescherming van de beroepstitel en van de uitoefening van het beroep van gezworen landmeter-expert, dat in werking is getreden op 7 maart 1995, luidt als volgt:

" Art. 4. § l. De beoefenaars van het gereglementeerde beroep van gezworen landmeter-expert dienen te voldoen aan de volgende voorwaarden:

1° houder zijn van een der hierna volgende diploma's :
a) een diploma van landmeter, of van meetkundige of van meetkundige-schatter van onroerende goederen, naargelang van het geval uitgereikt ter uitvoering van de koninklijke besluiten van 31 juli 1825 houdende bepalingen nopens de uitoefening van het beroep van landmeter, van 1 december 1921 dat betrekking heeft op wijzigingen aan de beschikkingen, rakende de uitoefening van het beroep van landmeter of van 18 mei 1936 dat betrekking heeft op wijzigingen aan de bepalingen betreffende het uitoefenen van het beroep van meetkundige-schatter van onroerende goederen of van het Regentsbesluit van 16 juni 1947 dat betrekking heeft op de enige proef, ingesteld ten behoeve van zekere gediplomeerden, ter verkrijging van het diploma van meetkundige-schatter van onroerende goederen;
b) (...)
c) (...)

d) (...)
e) een diploma dat gelijkwaardig is aan een der bovenvermelde akten en dat is uitgereikt door een examencommissie van de Staat of van een Gemeenschap;
f) een diploma, uitgereikt door enige andere instelling van vergelijkbaar niveau en erkend door de Koning, na advies van het Beroepsinstituut van gezworen landmeters-experten;
g) (...)

2° persoonlijk de verantwoordelijkheid dragen voor iedere bij de uitoefening van het beroep gestelde daad;

3° de deontologische regels, vastgesteld door het Beroepsinstituut van gezworen landmeters-experten, eerbiedigen;

4° zich houden aan het beroepsgeheim.

§ 2. De diploma's waarvan sprake is in de bovenvermelde § 1, 1°, a) tot e) , moeten worden uitgereikt door onderwijs- of opleidingsinstellingen, georganiseerd, erkend of gesubsidieerd door het Rijk of de Gemeenschappen."

4. Op basis van het decreet van 16 april 1991 houdende organisatie van het onderwijs voor sociale promotie heeft de Franse Gemeenschapsregering, bij een besluit van 19 juni 1995 tot goedkeuring van het verwijzingsdossier van 3 afdelingen in het hoger onderwijs van het korte type voor sociale promotie, een afdeling "gegradueerde meetkundig schatter" opgericht.

5. Het besluit van 19 mei 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 mei 1936 betreffende de bepalingen in verband met de uitoefening van het beroep van meetkundige-schatter van onroerende goederen, een besluit dat bekendgemaakt is in het Belgisch Staatsblad van 17 juli 1999 en op dezelfde dag in werking is getreden, voert een tweede afwijking in van de algemene regeling om het diploma van meetkundige-schatter van onroerende goederen te behalen, door te bepalen dat dit diploma ook kan worden afgegeven "op het einde van de geïntegreerde proef van de afdeling 'Gegradueerd meetkundige schatter van onroerende goederen', georganiseerd door vijf onderwijsinrichtingen voor sociale promotie die in dat besluit worden aangewezen.

Dat besluit, dat de bestreden verordening vormt, luidt als volgt:

" De Regering van de Franse Gemeenschap,
Gelet op het koninklijk besluit van 18 mei 1936 houdende oprichting van het beroep van meetkundige schatter van onroerende goederen;
Gelet op het koninklijk besluit van 18 mei 1936 betreffende de bepalingen in verband met de uitoefening van het beroep van meetkundige schatter van onroerende goederen, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van

21 september 1936 en 21 december 1951 en bij de besluiten van de Regent van 26 januari 1945, 25 oktober 1946, 10 januari 1947 en 16 juni 1947;
Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 24 februari 1999;
Gelet op het akkoord van de Minister van Begroting, gegeven op 9 maart 1999;
Gelet op de beraadslaging van 1 maart 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap over het verzoek om advies dat door de Raad van State binnen een maand uitgebracht moet worden;
Gelet op het advies van de Raad van State gegeven op 1 april 1999, in toepassing van artikel 84, lid 1, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;
Op de voordracht van de Minister van Hoger Onderwijs;
Gelet op de beraadslaging, van 17 mei 1999 van de Regering van de Franse Gemeenschap,

Besluit:

Artikel 1. Een artikel 13bis, luidend als volgt, wordt in het koninklijk besluit van 18 mei 1936 gevoegd betreffende de bepalingen in verband met de uitoefening van het beroep van meetkundige schatter van onroerende goederen:

"Art. 13bis. § 1. Het diploma van meetkundige schatter van onroerende goederen bedoeld bij artikel 10 van dit besluit kan ook uitgereikt worden op het einde van de geïntegreerde proef van de afdeling "Gegradueerd meetkundige schatter van onroerende goederen" goedgekeurd door het besluit van de Regering van de Franse Gemeenschap van 19 juni 1995 georganiseerd door de volgende schoolinrichtingen voor sociale promotie :
1° " Institut d'enseignement de promotion sociale de la Communauté francaise" te Ukkel (registratienummer 2003005);
2° "Ecole industrielle et commerciale" te Courcelles (registratienummer 5092003);
3° "Institut Reine Astrid" te Bergen (registratienummer 5277000);
4° "Institut commercial d'enseignement technique des travaux publics " te Luik (registratienummer 6188045);
5° "Institut d'enseignement et de promotion sociale de la Communauté française" te Namen (registratienummer 9236042).

§ 2. De geïntegreerde proef heeft betrekking op de leerstoffen bedoeld bij artikel 6 van dit besluit en het ministerieel besluit van 19 mei 1936 houdende bepaling van het examenprogramma van meetkundige schatter van onroerende goederen.
De examencommissie waarvoor de in lid 1 bedoelde proef wordt afgelegd bestaat uit de Raad voor de studies van de sectie "Gegradueerde meetkundige- schatter van onroerende goederen".

§ 3. De inschrijvingen voor de geïntegreerde proef worden naar de directie van de inrichting gezonden die de deelnemer gekozen heeft ten minste een maand vóór de opening van de zittijd waarvan de datum via het Belgisch Staatsblad wordt aangekondigd.

De deelnemer betaalt aan de inrichting het bedrag van het inschrijvingsgeld bedoeld bij artikel 12 van de wet van 29 mei 1959 houdende wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving volgens dezelfde procedure en binnen dezelfde termijnen. ".

Art. 2. In artikel 14, 3°, van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden "bij artikel 10" vervangen door de woorden "bij artikelen 10 en 13bis".

Art. 3. De Minister tot wiens bevoegdheid het Hoger Onderwijs behoort, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt."

6. De wet van 11 mei 2003 tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert, die in werking is getreden op 1 oktober 2004, vervangt het voormelde koninklijk besluit van 18 januari 1995. Artikel 2 ervan luidt als volgt:

" Art. 2. Niemand mag het beroep van landmeter-expert uitoefenen of de beroepstitel voeren van landmeter-expert, of enige andere titel die de indruk zou geven dat hij het beroep van landmeter-expert uitoefent, indien hij niet aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° houder zijn van een der hiernavolgende titels :
a) een diploma van landmeter, of van meetkundige of van meetkundige-schatter van onroerende goederen uitgereikt, naargelang van het geval, ter uitvoering van de koninklijke besluiten van 31 juli 1825 houdende bepalingen nopens de uitoefening van het beroep van landmeter, van 1 december 1921 dat betrekking heeft op wijzigingen aan de beschikkingen, rakende de uitoefening van het beroep van landmeter, van 18 mei 1936 dat betrekking heeft op wijzigingen aan de bepalingen betreffende het uitoefenen van het beroep van meetkundige-schatter van onroerende goederen of van het Regentsbesluit van 16 juni 1947 dat betrekking heeft op de enige proef, ingesteld ten behoeve van zekere gediplomeerden, ter verkrijging van het diploma van meetkundige-schatter van onroerende goederen;
b) een diploma van licentiaat in de wetenschappen, groep aardrijkskunde, optie landmeetkunde; een diploma van licentiaat in de geometrologie;
c) een diploma van industrieel ingenieur bouwkunde, optie landmeetkunde;
d) een diploma van gegradueerde "landmeter-expert vastgoed" of van gegradueerde "bouwkunde en vastgoed, optie opmeten", aangevuld met een getuigschrift van slagen voor de geïntegreerde proef voor uitreiking van de titels van meetkundige-schatter van onroerende goederen;
e) een universitair diploma of een diploma van universitair niveau of van het technisch hoger onderwijs, verenigbaar met de uitoefening van het beroep van landmeter-expert, erkend door de Koning, na advies van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen;
f) een diploma dat gelijkwaardig is aan een der bovenvermelde akten en dat uitgereikt is door een examencommissie van de Staat of van een Gemeenschap;
g) een diploma, uitgereikt door elke andere instelling van vergelijkbaar niveau en erkend door de Koning, na advies van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de K.M.O.;
h) (...)
De diploma's waarvan sprake is in de bovenvermelde a) tot e) moeten worden uitgereikt door onderwijs- of opleidingsinstellingen georganiseerd, erkend of gesubsidieerd door het Rijk of de Gemeenschappen;

2° de eed hebben afgelegd waarvan sprake in artikel 7."

7. Naar aanleiding van een beroep tot nietigverklaring van die wet heeft het Arbitragehof de volgende uitspraak gedaan over het voormelde artikel 2, 1°, d):

" B.3.3. De verzoekers verwijten die bepaling dat zij, door de wijze waarop zij voor de gegradueerden de toegang regelt tot de uitoefening van het beroep van landmeter-expert, afbreuk doet aan de bevoegdheden van de gemeenschappen inzake onderwijs, nu de bedoelde proef enkel in de Franse Gemeenschap en niet in de Vlaamse Gemeenschap wordt ingericht. Tevens oordelen zij dat de bestreden bepaling een discriminatie inhoudt tussen afgestudeerde gegradueerden, naargelang zij onderwijs in de ene of de andere gemeenschap hebben gevolgd.

(...)

B.3.6. In casu lijkt artikel 2, 1°, d), van de wet van 11 mei 2003, zoals het is geformuleerd, de uitoefening van het beroep van landmeter-expert niet enkel afhankelijk te maken van het bezit van een bepaald diploma, maar tevens het geslaagd zijn voor de geïntegreerde proef voor de uitreiking van de titels van meetkundige-schatter van onroerende goederen te vergen. Aldus regelt de federale wetgever vestigingsvoorwaarden en geen onderwijs.

(...)

B.3.11. Het staat aan de federale wetgever uit te maken welke diploma's hij in aanmerking neemt bij het regelen van de toegang tot een beroep, op voorwaarde dat hij daarbij gelijkwaardige diploma's op dezelfde wijze behandelt.
In de parlementaire voorbereiding wordt nergens uitgelegd hoe de bijkomende vereiste van de «geïntegreerde proef » verantwoord zou zijn. Zij berust niet op een analyse, noch op een vergelijking van de respectieve inhoud van de door de gemeenschappen geboden opleidingen, en noch uit de wet zelf, noch uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat het begrip « geïntegreerde proef» een bijzondere vereiste zou inhouden waaraan het in de Vlaamse Gemeenschap ingerichte onderwijs niet zou voldoen. Het blijkt ook niet dat de federale wetgever zelf een bijkomende «geïntegreerde proef» heeft willen inrichten als toegangsvereiste voor het beroep van landmeter-expert.

B.3.12.1. Indien de bestreden bepaling zo zou moeten worden gelezen dat de beide categorieën van gegradueerden in elk geval de bedoelde geïntegreerde proef zouden moeten afleggen, proef die enkel wordt georganiseerd in het onderwijs van de Franse Gemeenschap, ook al hebben ze reeds voorafgaand in het voltijds hoger onderwijs georganiseerd in de Vlaamse Gemeenschap, een graduaat « bouwkunde en vastgoed, optie opmeten », behaald, zou hieruit moeten worden afgeleid dat de wetgever te dezen een discriminerend gebruik zou hebben gemaakt van de bevoegdheid die hem door artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is toegekend, zodat hij aldus de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zou hebben geschonden.

B.3.12.2. De bestreden bepaling moet dan ook noodzakelijkerwijze zo worden geïnterpreteerd dat het slagen voor de geïntegreerde proef enkel wordt vereist voor de gegradueerde «landmeter-expert vastgoed » in de Franse Gemeenschap - voor wie het slagen voor die proef een voorwaarde is voor het behalen van dat diploma - en niet voor de gegradueerde «bouwkunde en vastgoed, optie opmeten» in de Vlaamse Gemeenschap, voor wie een dergelijke proef niet wordt vereist voor het behalen van dat diploma.";

Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord uiteenzet dat de verzoekers niet het vereiste belang hebben om de nietigverklaring van de bestreden handeling te vorderen; dat ze in de eerste plaats aanvoert dat de verzoekers, die ambtenaren in dienstactiviteit of met pensioen zijn,

geen persoonlijk belang hebben bij hun beroep op de grond dat de bestreden handeling hen geen nadeel berokkent, noch juridisch noch feitelijk, dat het door de verwerende partij ingestelde onderwijs voor sociale promotie niet tot gevolg heeft dat hun diploma in waarde daalt, aangezien de leerplannen dezelfde zijn als die voor kandidaat-landmeters die examen afleggen voor de centrale examencommissie en aangezien ze geen economisch verlies lijden; dat ze in de tweede plaats stelt dat het belang van de verzoekers slechts indirect is, daar het principe van de organisatie van een graduaat dat leidt tot het diploma van meetkundig schatter is vastgelegd in het besluit van 19 juni 1995 van de Franse Gemeenschapsregering, dat niet wordt aangevochten door de verzoekers en dat door de bestreden handeling alleen concrete vorm krijgt; dat ze in de derde plaats aanvoert dat de verzoekers ambtenaar zijn, de ene in dienstactiviteit, de andere met pensioen, en bij gebrek aan een ministeriële toestemming het beroep van beëdigd landmeter-expert niet op zelfstandige basis mogen uitoefenen, zodat, zoals de Raad van State in zijn arrest nr. 80.308 van 19 mei 1999 heeft aangenomen, ze geen wettig belang hebben om de wettigheid van de bestreden handeling aan te vechten, daar hun loopbaan niet in het gedrang komt door de komst van nieuwe landmeters;

Overwegende, wat het persoonlijke belang betreft, dat de verzoekers hun hoedanigheid van meetkundige-schatter van onroerende goederen hebben aangetoond en bijgevolg over voldoende moreel belang beschikken om bij de Raad van State op te komen tegen een besluit dat de afgifte van een soortgelijk diploma als het hunne organiseert na afloop van een opleiding en een examen dat ze bekritiseren; dat de verzoekers ook een rechtstreeks belang hebben bij het onderhavige beroep, aangezien het bestreden besluit de toegang, de inhoud en de certificatie van een nieuwe opleiding organiseert die leidt tot het diploma van meetkundige-schatter van onroerende goederen, terwijl het voormelde besluit van 19 juni 1995 alleen de structuur invoert die zulk een opleiding kan verschaffen; dat, tot slot, wat de wettigheid van het belang van de verzoekers betreft, behalve dat de eerste verzoeker aantoont dat hij beschikt over een ministeriële toestemming tot het cumuleren van activiteiten van 18 januari 2002 en dat de tweede verzoeker met pensioen is, op te merken valt dat het argument van de verwerende partij niet relevant is, aangezien het betrekking heeft op de uitoefening van het beroep en niet op de afgifte van het diploma om dat beroep te kunnen uitoefenen, wat het doel van het bestreden besluit is; dat het beroep ontvankelijk is;

Overwegende dat de verzoekers een eerste middel ontlenen aan "de schending van de bevoegdheidsverdelende regels , van de artikelen 6, § 1, I en VI, 10 en 19 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der

instellingen en de artikelen 1, 24 en 127 van de Grondwet, bepalingen die afzonderlijk worden beschouwd en in samenhang worden gelezen met het beginsel van de federale loyauteit"; dat ze in hoofdzaak, op basis van arrest nr. 88/95 van 21 december 1995 van het Arbitragehof, aanvoeren dat de federale overheid als enige bevoegd is om de voorwaarden voor de uitoefening van het beroep van landmeter, meetkundige-schatter van onroerende goederen en beëdigd landmeter-expert te bepalen, dat de bestreden handeling een nieuwe regeling invoert voor het verkrijgen van het diploma voor het beroep van meetkundige-schatter van onroerende goederen via een "geïntegreerde proef" die bovendien niet afhankelijk wordt gesteld van het vervullen van een beroepsstage door aldus de enige test uit te breiden tot de gegradueerde meetkundigen-schatters van onroerende goederen, dat het uitoefenen van beroepsactiviteiten een federale aangelegenheid is en dat de Gemeenschappen niet bevoegd zijn om een bijzondere regeling in te voeren die niet alleen tot gevolg zou hebben dat sommige kandidaten niet onder de werkingssfeer van de federale regel vallen, maar ook tot gevolg zou hebben dat ze niet aan de stagevereisten hoeven te voldoen; dat ze voorts opmerken dat de Franse Gemeenschap, gesteld dat ze bevoegd is, door de bestreden handeling een buitensporig nadeel berokkent aan de federale overheid door het beginsel van de federale loyauteit te schenden; dat ze tot slot opmerken dat geen enkel decreet de Franse Gemeenschapsregering machtigt om die aangelegenheid te regelen en dat het wettigheidsbeginsel inzake onderwijs geschonden wordt;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat ze krachtens artikel 127, § 1, van de Grondwet, de volle bevoegdheid heeft om onderwijsnormen uit te vaardigen, dat ze, bij de bestreden handeling, alleen heeft bepaald hoe een diploma of een academische graad kan worden behaald, dat een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen de onderwijswetgeving en de toegang tot beroepen en ambten, dat, volgens arrest nr. 78/92 van het Arbitragehof van 17 december 1992 "hoe men een diploma of een academische graad verwerft, een onderwijsaangelegenheid is", dat de bevoegdheid van de federale wetgever er niet toe mag leiden dat de algemene onderwijsbevoegdheid van de Gemeenschappen helemaal wordt uitgehold en dat de Franse Gemeenschap, door de organisatie van het graduaat voor meetkundige-schatter van onroerende goederen te bepalen, haar bevoegdheid niet heeft overschreden en niet heeft geraakt aan de voorwaarden voor de uitoefening van het beroep;

Overwegende dat de verzoekers in hun wederantwoord stellen dat in het advies van de afdeling Wetgeving over het ontwerpbesluit is gewezen op de omstandigheid dat de bestreden handeling niet op een wet of een decreet is gegrond,

dat het Arbitragehof, bij arrest nr. 88/95 van 1 december 1995, artikel 353 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap heeft vernietigd op de grond dat de gemeenschappen niet bevoegd zijn om de toegang tot een beroep te regelen, waarbij dat artikel 353 de voormelde koninklijke besluiten van 18 mei 1936 opheft, "in zoverre ze niet tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren" en "het loutere feit dat de Franse Gemeenschap het federale examenprogramma overneemt, niets afdoet aan het gebrek op grond van onbevoegdheid";

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie aanvoert dat ze de bepalingen betreffende de onderwijsbevoegdheid, vervat in het koninklijk besluit van 1936, alleen kon wijzigen door een handeling die dezelfde waarde heeft in de hiërarchie van de normen en dat, aangezien het besluit door de Koning is genomen en de onderwijsbevoegdheid is overgeheveld naar de Franse Gemeenschap, de bevoegdheid om die bepalingen te wijzigen wel onder de bevoegdheid viel van de regering die de rol van de Koning in dat verband heeft overgenomen; dat ze bovendien stelt dat, als het bestreden besluit geen rechtsgrond zou hebben, ervan uitgegaan zou moeten worden dat het koninklijk besluit van 1936 er ook geen had, zoals het Hof van Cassatie heeft geoordeeld, en dat bijgevolg het diploma waarop de verzoekers zich kunnen beroepen waardeloos is en geen uitwerking kan krijgen, zodat ze geen belang zouden hebben bij het beroep;

Overwegende, wat de inachtneming van de bevoegdheidsverdelende regels betreft, dat de Franse Gemeenschap bevoegd is om de onderwijsaangelegenheid bedoeld in artikel 127, § 1, 2°, van de Grondwet te regelen, maar niet de toegang tot het beroep, die een federale bevoegdheid is krachtens artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen; dat in verband met het onderscheid dat dient te worden gemaakt tussen enerzijds onderwijswetgeving en anderzijds een regeling voor de toegang tot beroepen, het Arbitragehof heeft geoordeeld dat "hoe men een diploma of een academische graad verkrijgt, (...) een onderwijsaangelegenheid is. De toegang tot een beroep afhankelijk stellen van het bezit van een dergelijk diploma of een dergelijke academische graad, komt neer op het regelen van de vestigingsvoorwaarden" (arrest nr. 120/98 van 3 december 1998, Belgisch Staatsblad, 29 december 1998, 2e editie, blz. 41461, overweging B.1.3.); dat de exclusieve bevoegdheid van de federale wetgever om de vestigingsvoorwaarden te regelen, onder meer de bevoegdheid omvat om de regels voor de toegang tot bepaalde beroepen te kunnen bepalen, algemene regels uit te vaardigen of bekwaamheidsvereisten die specifiek zijn voor de uitoefening van bepaalde beroepen

en bepaalde beroepstitels te beschermen; dat de Franse Gemeenschap van haar kant het onderwijs kan organiseren dat moet worden gevolgd om een diploma te verkrijgen dat het uitoefenen van een bepaald beroep, in voorkomend geval onder de voorwaarden die door de federale overheid zijn gesteld, mogelijk maakt;

Overwegende dat artikel 1 van het bestreden besluit tot doel heeft een extra studierichting voor het verkrijgen van het diploma van meetkundige-schatter van onroerende goederen te organiseren, een aangelegenheid die onder de onderwijsbevoegdheid van de Gemeenschappen valt; dat de omstandigheid dat de bezitter van dat diploma, mits hij aan de andere voorwaarden van het voormelde koninklijk besluit van 18 januari 1995 of van de voormelde wet van 11 mei 2003 voldoet, zich met dat diploma kan vestigen als beëdigde meetkundige-schatter van onroerende goederen, niet tot gevolg kan hebben dat een diploma dat wordt afgegeven na het doorlopen van een opleiding in een onderwijsinstelling, een bestanddeel wordt van de regelgeving voor toegang tot een beroep waarvoor de federale overheid als enige bevoegd is; dat de omstandigheid dat er geen "klassieke studierichting" voor het specialisme "meetkundige-schatter van onroerende goederen" bestaat, niet belet dat een gemeenschap een dergelijke onderwijsrichting organiseert; dat de verwerende partij op dat punt binnen de perken van haar grondwettelijke onderwijsbevoegdheden is gebleven;

Overwegende dat de verwerende partij de bevoegdheid van de federale overheid inzake toegang tot het beroep daarentegen wel overschrijdt door artikel 2 van het bestreden besluit uit te vaardigen, een artikel dat tot doel heeft de uitoefening van het beroep van meetkundige-schatter van onroerende goederen inzonderheid afhankelijk te stellen van het feit of men houder is van het diploma voorgeschreven bij artikel 1 van dat besluit;

Overwegende, wat de rechtsgrond van het bestreden besluit betreft, dat artikel 24, § 5, van de Grondwet bepaalt dat "de inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet"; dat in die bepaling tot uitdrukking komt dat de Grondwetgever de wezenlijke aspecten van het onderwijs aan de wetgever wil overlaten wat de organisatie, de erkenning en de subsidiëring van dat onderwijs betreft; dat die grondwetsregel weliswaar niet verbiedt om bevoegdheden op te dragen aan de gemeenschapsregering, maar de vaagheid van de beginselen die de wetgever zelf heeft vastgelegd niet kan wegnemen of de onvoldoende gedetailleerde mogelijkheden niet kan verduidelijken;

Overwegende dat de organisatie van opleidingen, waaronder de voorwaarden voor de toegang tot opleidingen, de inhoud en de certificering ervan, een wezenlijk aspect van het onderwijs is; dat zoals de afdeling Wetgeving van de Raad van State in haar advies over het ontwerpbesluit had opgemerkt, het bestreden besluit "een aangelegenheid regelt als bedoeld in artikel 24, § 5, van de Grondwet"; dat het besluit immers een nieuwe studierichting voor het verkrijgen van het diploma van meetkundige-schatter van onroerende goederen organiseert en bepaalt op welke leerstof de "geïntegreerde proef" van de afdeling "Gegradueerd meetkundige schatter van onroerende goederen" betrekking heeft;

Overwegende dat de argumenten die de verwerende partij in haar laatste memorie heeft aangevoerd, niet in aanmerking kunnen worden genomen; dat enerzijds sinds 1 januari 1989, de datum van inwerkingtreding van artikel 17, § 5, van de Grondwet, thans artikel 24, § 5, van de Grondwet, een vroegere verordeningsbepaling die een wezenlijke onderwijsnorm bevat, alleen nog kan worden gewijzigd bij een decreet; dat anderzijds de onwettigheid van het bestreden besluit niet betekent dat het daarbij gewijzigde koninklijk besluit ook onwettig is, aangezien dat besluit vóór 1 januari 1989 is aangenomen, zodat de verzoekers wel belang hebben bij het middel;

Overwegende dat het eerste middel gegrond is;

Overwegende dat het tweede middel niet hoeft te worden onderzocht, omdat het niet tot een ruimere nietigverklaring van het bestreden besluit kan leiden;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie subsidiair verzoekt om de toepassing van artikel 14ter van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, dat als volgt luidt: "Zo de afdeling administratie dit nodig oordeelt, wijst zij, bij wege van algemene beschikking, die gevolgen van de vernietigde verordeningsbepalingen aan welke als gehandhaafd moeten worden beschouwd of voorlopig gehandhaafd worden voor de termijn die zij vaststelt";

Overwegende dat het bestreden besluit sinds 17 juli 1999, de datum van inwerkingtreding ervan, de mogelijkheid biedt om het diploma van meetkundige-schatter van onroerende goederen te behalen in het onderwijs voor sociale promotie; dat gelet op de bijzonder nadelige gevolgen die terugwerking van de nietigverklaring zou hebben voor degenen die de betrokken diploma's bezitten, de

onder de gelding van het vernietigde besluit behaalde diploma's als definitief moeten worden beschouwd en de uitwerking van dat besluit moet worden gehandhaafd tot het einde van het lopende schooljaar,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Regering van de Franse Gemeenschap van 19 mei 1999 tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 mei 1936 betreffende de bepalingen in verband met de uitoefening van het beroep van meetkundige schatter van onroerende goederen, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 17 juli 1999.

Artikel 2.

Dit besluit doet geen afbreuk aan de regelmatigheid van de diploma's van meetkundige-schatter van onroerende goederen die zijn afgegeven na het slagen voor de "geïntegreerde proef" van de afdeling "Gegradueerd meetkundige-schatter van onroerende goederen", die krachtens het vernietigde besluit georganiseerd wordt in het onderwijs voor sociale promotie.

De uitwerking van het vernietigde besluit wordt gehandhaafd tot het einde van het lopende schooljaar.

Artikel 3.

Dit arrest wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 4.

De kosten, bepaald op 347,06 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op één april tweeduizend en vijf door:

de HH.	ANDERSEN,	voorzitter van de Raad van State,
	LEWALLE,	staatsraad,
	NIHOUL,	staatsraad,
Mevr.	VANDERPERE,	griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

V. VANDERPERE **R. ANDERSEN**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**